

Ehkäisevän päihdetyön toimintaraportti 2025 ja toimintasuunnitelma 2026

Hyvvk 03.02.2026 § 8
37/12.05.00/2026

Valmistelija

Valmistelija vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela

Ehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, terveydenhuoltolaki 1326/2010, 11 ja 12§).

Kunnan peruspalvelut muodostavat ehkäisevän päihdetyön perustan ja suuri osa työstä tapahtuu peruspalveluissa. Kunnan tehtävänä on huolehtia, että ehkäisevä päihdetyö on pitkäjänteistä, koordinoitua ja kaikkiin kuntalaisiin kohdistuvaa. Ajanmukaisella tiedolla, osaamisella ja menetelmillä kunnan ehkäisevä päihdetyö on vaikuttava ja kustannustehokas keino vähentää kuntalaisten kärsimystä ja turvattomuutta. Osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon sijoitetut voimavarat ovat kunnalle kannattava sijoitus. Kansalaisjärjestöt, kuntalaiset ja elinkeinoelämä ovat välttämättömiä peruspalveluiden yhteistyökumppaneita.

Ehkäisevän päihdetyön koordinoinnin sekä sidosryhmätoiminnasta vastaavana vastuuhenkilönä toimii Lappajärven kunnan vapaa-aikasihteeri. Ehkäisevän päihdetyön koordinointi toteutetaan kuntayhteistoiminnassa moniammatillisessa työryhmässä, jossa ovat Lappajärvi, Alajärvi, Vimpeli, Evijärvi ja Kauhava. Lappajärven kunnan hyvinvointivaliokunnan tehtävä on käsitellä ehkäisevän päihdetyön toimintakertomus vuosittain.

Ehkäisevän päihdetyön vuosiraportti 2025

Hallinnollinen työskentely:

- Ehkäisevän päihdetyön Etelä-Pohjanmaan alueellinen valmisteleva työryhmä 11.2., 5.5., 6.6., 27.8.
- Ehkäisevän päihdetyön Etelä-Pohjanmaan alueellinen työryhmä 15.1., 9.4., 23.9.
- Ehkäisevän päihdetyön Järvi-Pohjanmaan alueen työryhmä (Lappajärvi, Alajärvi, Vimpeli, Evijärvi, Kauhava) 24.1., 15.4.

Ehkäisevän päihdetyön kampanjat:

- Ehkäisevän päihdetyön viikon vko 45 - riippuvuuksien puheeksiotto – ota puheeksi ajoissa

Asiakaskoulutukset:

- Feel Good -päivä 9-luokkaisille, toisen asteen aloittaville ja jatkaville opiskelijoille järjestettiin Lappajärven nuorisotiloilla 21.3. Feel Good -päivä, teemana mm. nuorten hyvinvointi sekä erilaiset palvelut. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen suunterveydenhuollon asiantuntija tiedottamassa nikotiinituotteiden haitoista.
- Ehkäisevän päihdetyön viikolla Lappajärven ja Evijärven kunnat järjestivät yläkoulu- ja lukioikäisille kokemusasiantuntijaluennon

Krista Rönnerberg -Äidin tarinan 5.11. Aiheena päihderiippuvuudet ja niiden varhainen puuttuminen. Luento järjestettiin iltatilaisuutena myös huoltajille.

Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma 2026

Alueellisen kehittämistyön yhtenä pitkän tähtäimen tavoitteena on valmistaa alueellinen päihdekasvatussuunnitelma yläkouluille osaksi opiskelun elinkaaren keskeisimpiä nivelvaiheita. Tätä tehtävää edistetään vuonna 2026 alueellisena yhteistyönä sekä paikallisesti koulunuorisotyöhankkeen kautta, joka toteutetaan vuosien 2026-2027 aikana.

Vuoden 2026 ehkäisevän päihdetyön painopisteet tullaan asettamaan hyvinvointiraportista ja hyvinvointikertomuksesta nousseisiin huolta herättäviin teemoihin, joista keskeisimmät ovat kiusaamisen ehkäisy sekä nikotiinituotteiden käytön vähentäminen erityisesti toisen asteen opiskelijoilla (ammatillinen). Kiusaamisen ehkäisy toimii yhtenä tärkeänä suojaavana tekijänä myös päihdehaitojen ehkäisemisessä muun muassa itsetunnon vahvistamiseen liittyvissä teemoissa.

Suunnitellut asikaskoulutukset vuodelle 2026:

- Feel Good -päivä 25.3. – nikotiinituotteiden haitat
- Kevät 2026 kokemusasiantuntija luennot Amin Asikainen ja Pelle Positiivi (Mikko Kartano) – kiusaamisen ehkäisyn merkitys yksilön itsetuntemukseen

Esittelijä

Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela

Päätösehdotus

Hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi ehkäisevän päihdetyön toimintaraportin 2025 sekä toimintasuunnitelman vuodelle 2026.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Lisätietoja antaa

Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela, puh. 044 3699 440 tai s-posti anssi.kuusela(at)lappajarvi.fi